

персональних даних. Дані про успішність студентів повинні оброблятися відповідно до вимог законодавства щодо конфіденційності та інформаційної безпеки. Крім того, результати автоматизованого аналізу не повинні розглядатися як єдина підстава для прийняття управлінських рішень, а мають використовуватися як інструмент оптимізації діяльності викладача.

Отже, Power BI Copilot та Tableau AI є ефективними інструментами аналізу результатів навчання студентів, що забезпечують автоматизовану обробку освітніх даних, виявлення закономірностей, прогнозування академічних результатів та підтримку прийняття рішень. Їх використання сприяє підвищенню якості освітнього процесу, розвитку аналітичної культури в закладах вищої освіти та реалізації принципів навчання на основі даних.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Генсерук, Г. Р., Василенко, О. А., & Генсерук, В. А. Технології штучного інтелекту у професійному розвитку фахівців. Перспективи та інновації науки. 2024. (12), 201-211.
2. Система інтерактивної аналітики Tableau. URL: <https://www.tableau.com/>
3. Stavytskyi O. V., Pantyeyev R. L. Using Artificial Intelligence in Data Analytics. Scientific Bulletin of the National Academy of Statistics, Accounting and Audit. 2025. (3-4). 206-215.

ВИХОВАННЯ ЦІННОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ ДНІПРОВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МУЗИКИ НА ІНТЕГРОВАНОМУ КУРСІ «ПРИРОДНИЧІ НАУКИ»

Салієнко Ніна Олександрівна

викладач Дніпровської академії музики

altair.n757@gmail.com

Як показують події останніх років криза, що охопила всі сфери людської діяльності, не може бути подолана лише економічними або політичними шляхами. Це екзистенційна криза буття сучасного історичного періоду. Майже кожна людина стикається з гострим внутрішнім конфліктом та пошуком сенсу існування. Цей стан є психологічним викликом і потребує філософських роздумів над глибинними аспектами життя. Щоб зрозуміти глибину всього, що відбувається, сучасній людині необхідна власна відповідь на сутнісні питання життя. Молодій людині, яка розпочинає свій дорослий шлях, потрібні знання, які дадуть можливість отримати відповіді на питання: звідки ми походимо; хто я; що таке свідомість та мої думки, емоції, та як вони впливають на мою долю; куди я прямую і, що буде після смерті?

Для цього недостатньо лише вивчати теорію еволюції або закони фізики. Необхідна зміна методологічних підходів до освіти та усвідомлення вчителем своєї відповідальності перед дітьми і майбутнім. Авторитарне навчання, яке засновано на матеріалістичному світогляді та на психології примусу, готує дитину до життя у суспільстві споживачів, де головною метою людського життя є задоволення власних потреб. У такій системі освіти вся увага вчителя

спрямована на викладання, яке формує інтелект учня і не звертає увагу на його серце. Головними цінностями є високі оцінки, рейтинги, перемоги в олімпіадах та конкурсах. Така освіта формує відповідні пріоритети: лише переможці керують світом і добре живуть.

Класична педагогічна спадщина від Яна Амоса Коменського до Василя Олександровича Сухомлинського наголошує на необхідності поряд з розвитком інтелекту розвивати внутрішній світ дитини, активізувати в ній потребу в вихованні і самовихованні високої культури почуттів. «Як виховувати в людині здатність виражати свою людську сутність і проявляти при цьому самостійність, розкривати і стверджувати сили особистості? Щоб дух керування над волею панував у школі? Щоб волюва активність творила не тільки речі й обставини, але й саму людину? – пише Василь Сухомлинський, – Для цього треба замість забороненого запропонувати дитині важке. Що більше долати труднощі, то менше буде заборон» [1, с.214].

Уроки повинні перетворитись в дослідження через долання труднощів та через проживання. Якщо всі уроки з природничих наук насичені лише фактами, де немає зв'язку з законами життя, інтерес учнів до фізики, біології, хімії буде втрачено. Але якщо вчитель, подібно художнику, творчо поєднає розум з серцем, то природничі науки перетворяться на живу науку самопізнання.

Наведемо приклади, як можна «олюднювати» викладання природничих наук і через це активізувати самовиховання учнів. Сучасні відкриття в науці стверджують, що емоції, думки та почуття впливають на фізичний стан людини. Від домінування тих чи інших думок залежать імунітет, темпи старіння та якість життя людини. Вони пояснюють, чому потрібно бути культурним та духовним і що відбувається всередині нашого організму під час переживання негативних емоцій. На уроках з природничих наук в коледжі Дніпровської академії музики, ми розбираємо різні види емоцій і те, які фізіологічні процеси вони викликають. Загальний адаптивний синдром – це реакція організму на стрес, який виправданий, коли дійсно існує небезпека життю людини, але і кожна негативна емоція, незалежно від її причини, може активізувати загальний адаптивний синдром. Зі студентами ми обговорюємо фізіологічні механізми реакції організму на слово, недобру думку оточуючих, власні негативні емоції і отримуємо висновок, що рак, цукровий діабет, карієс, виразка шлунку, неврози – це стресові хвороби, в основі яких лежить та сама причина – негативні думки та емоції.

Коли ми вивчаємо розділ квантової фізики, то обговорюємо філософське питання про те, що весь простір навколо нас є полем ймовірностей. Ми не просто бачимо – ми фокусуємо енергію на певній частоті. Те, на чому ми зосереджуємо увагу, стає більш щільним і впливає на людей та обставини. Коли ми спостерігаємо нестачу чогось, то посилюємо саме її, а коли спостерігаємо надлишок – тіло та мозок починають сприймати його, як норму. Страх, гнів,

брехливість, заздрість стискають хвилю, а терпіння, чесність, вдячність – розширюють. Разом з учнями ми приходимо до висновку, що спостерігати правильно, означає дивитися з певним настроєм. Таким чином, квантова фізика пояснює, чому моральна або етична поведінка робить нас щасливими і здоровими, а аморальна – хворими і нещасними.

При викладанні природничих наук для вчителя, який відчуває відповідальність перед майбутнім за те, чому і як він навчає, виховання людських цінностей стає червоною ниткою всієї освітньої діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сухомлинський В.О. Я розповім вам казку...Філософія для дітей / Василь Сухомлинський ; уклад. Сухомлинська О.В. – Х. : ВД «ШКОЛА», 2016. – 576 с.

НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧИТЕЛЯ ФІЗИКИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Семенів Анастасія Павлівна

студентка третього курсу фізико-математичного факультету,
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
semeniv_ap@fizmat.tnpu.edu.ua

Корсун Ігор Васильович

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізики та методики її навчання
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
korsun_igor@i.ua

Реформування загальної середньої освіти в Україні, яке розгортається у межах концепції Нової української школи (НУШ), породжує структурний розрив між тим, якими знаннями, уміннями та навичками володіє випускник педагогічного університету, і тим, якими компетентностями має володіти вчитель природничих дисциплін у сучасному ліцеї чи гімназії. Розрив цей не зводиться до браку методичних знань – він укорінений глибше: у невідповідності між моделлю університетської підготовки, сформованою в логіці знанневої трансляції, та освітньою філософією НУШ, що вибудовується навколо компетентнісного підходу та інтегрованості предметного змісту. Природничі дисципліни – фізика, хімія, біологія – опиняються в епіцентрі цього протиріччя, оскільки відіграють важливу роль у методологічній перебудові.

Значне місце у цьому контексті посідає фізика як фундаментальна природнича наука. Державний стандарт базової середньої освіти 2020 року [1] та модельні навчальні програми для 7–9 класів [2] закріплюють за природничою освітньою галуззю наскрізну дослідницьку лінію, що передбачає організацію пізнання через спостереження, висунення гіпотез, планування і проведення дослідів, аналіз і інтерпретацію даних. Майбутній учитель фізики повинен не